

N:o 29.

Ank. till Riksd. Kansli d. 16 Mars 1869, kl. 8 e. m.

*Andra Kammarens tillfälliga Utskotts (N:o 5) Utlåtande N:o 9,
i anledning af motion angående ändring af 3 Kap. 22 §
i Kongl. Maj:ts nådiga Fiskeristadga af den 29 Juni 1852.*

Uti en inom Kammaren väckt och till Utskottet remitterad motion, N:o 340, har Herr *Liss Olof Larsson* på anförda skäl yrkat: »det »Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t måtte anhålla om den förändring i häröfvan åberopade § af Fiskeristadgan, att öfverenskommelser, »träffade emellan de fiskeberättigade må, för att vara gällande, till »Konungens Befallningshafvandes pröfning öfverlemnas, som har att de »samma oförändrade fastställa eller, vid vägrad fastställelse, angifva skä- »len därför, hvaröfver klagan må anföras i den ordning, som för hus- »hållningsmål är stadgad; samt att de för fiskets bedrifvande å en »eller annan ort i behörig ordning tillkomna beslut må, så länge de »fiskeberättigade dermed åtnöjas, fortfarande tjena till efterlefnad».

Den ifrågakämda paragrafen är af följande lydelse:» Hafva flere, sam- fäldt eller hvar för sig, fiskerättighet uti samma vatten, då skall fisket så bedrifvas, att leken ej förstöres, och att den utlekta fisken och det späda ynglet sparas. — Fördenskull varder härmed i allmänhet stadgadt: att notkilar af väf skola vara till begagnande förbjudna; att not med så fina maskor, att spädt fiskyngel deri kan fångas, ej må nyttjas till annat fiske än efter norss eller annat agn för krokfiske; samt att sillfiske ej får ske med not eller vad, som öfverstiger 40 famnars längd och 4 famnars djup, och hvarå maskorna äro finare än att en tums afstånd finnes mellan knutarne äfven i bröstet; dock må de bevisligen nu befintliga större vadar brukas intill den 1 Januari 1855.

Dessutom skall, der någon rättgäende det begär eller Konungens Befallningshafvande så nödigt aktar, för hvarje ort bestämmas:

a) under hvilka delar af året, med hänsigt till det ena eller andra fiskslagets lektid, fisket efter samma fiskslag bör inställas;

b) det sätt hvarpå fiske under tillåten tid bör ske, så ock med hvad redskap, och huru denna, med iakttagande af hvad här ofvan i allmänhet stadgats, bör vara beskaffad till storlek, maskor eller sammansättning i öfrigt;

c) hvad eljest till fiskets bevarande och upphjelpande kan tjena, såsom bortskaffande af uppgrundningar i vattendragen och andra hinder för fiskens gång;

samt särskildt med afseende å fiske efter lax, hvilken brukar vårtiden från hafvet eller större sjöar uppgå i floderna, för att leka, samt derefter vid slutet af sommaren eller på hösten återvända jemte ynglet;

d) under hvilka tider denna fisk kan, efter erfarenheten, antagas gå från lekplatserna till hafvet eller större sjöar. Under dessa tider skall allt laxfiske i vattendraget inställas; och skola fördenskull dertill brukade redskap, jemte alla i vattendraget befintliga ålkistor och andra fiskebyggnader, emellertid vara tillslutna eller å land upplagda.

De bestämmelser, nu sagda äro, skola på det sätt tillvägabringas, att Konungens Befallningshafvande, hvar i sitt län, å lämpliga tider och ställen hålla sammanträden, hvartill kallas delegarne i fiskevattnet, jemte kronoombud om Kronan eger del deruti, Kronans arrendatorer, och de fiskelag, som derstädes idka fiske; att de sålunda kallade, som komma tillstädes, yttra sig i ämnet; och att det, hvarom de fleste sig förena, anses för de fiskandes öfverenskommelse.

Sådan öfverenskommelse, hvilken jemväl bör bestämma påföljd för öfverträdelse deraf till högst 50 riksdalers böter, jemte förlust af redskap och fångst, skall derefter prövas af Konungens Befallningshafvande och, der den ändamålsenlig är, stadfästas. Finner Konungens Befallningshafvande öfverenskommelsen ej ändamålsenlig, eller kan den ej träffas, meddele Konungens Befallningshafvande då förordnande i ämnet genom utslag, hvaröfver klagan må föras i den ordning, som för hushållningsmål är i allmänhet föreskrifven. Konungens Befallningshafvande låte sedan till vederbörandes efter rättelse kungöra hvad öfverenskommet eller stadgadt blifvit.

De för fiskes bedrivande å en eller annan ort i behörig ordning tillkomna beslut, som nu redan äro gällande, må fortfarande tjena till efterlefnad, så vida de befinnas ej vara mot denna stadgas allmänna föreskrifter stridande».

Den magt, som genom den här citerade paragrafen i Fiskeristadgan blifvit Konungens Befallningshafvande inrymd, att, utöfver de allmänna, för hvar och en bindande föreskrifter, hvilken i samma stadga finnas gifna, bestämma de ytterligare åtgärder, hvilka vid fiskes bedrifvande i särskilda vattendrag böra af egarne till desamma iakttagas, synes Utskottet icke med säkerhet medföra det gagn för ifrågavarande näring, som dermed åsyftas. Det torde väl nemligen icke kunna bestridas, att ej blott en handlings nytta, utan sjelfva friheten att handla, är för den enskilde den mäktigaste sporre till vidtagande af äfven med kostnader och uppoffringar förenade mått och steg inom sin egen ekonomi. Erkännes riktigheten af denna allmänna sats, så följer deraf äfven, att åt den enskilde lemnad större frihet att sjelf ordna sitt fiske bör blifva för detta af varaktigare gagn, än några honom af Konungens Befallningshafvande, emot hans vilja och öfvertygelse, påtvungna föreskrifter. Att sådana, sedan fiskevattensegarne blifvit hörde, ej blott kunna för hvarje särskild ort enligt meranämnde paragraf af Konungens Befallningshafvande lemnas, utan äfven ofta utfärdas, torde hvarken hafva varit eller i framtiden kunna blifva till någon verklig nytta för fisket. Alla de inskränkingar, hvilka med afseende på särskilda vattendrag eller fiskarter anses erforderliga ej blott för fiskeriernas bestånd, utan jemväl för deras framtida förkofran, böra derföre, enligt Utskottets förmenande, intagas uti gällande Fiskeristadga, men alla ytterligare åtgärder, hvilka, för samma måls ernående, vid det ena eller andra vattendraget kunna anses gagneliga, ensamt bero af enkel pluralitet bland fiskevattensegarne vid de möten, hvartill de i och för denna angelägenhet sammanträda, antingen på grund af enskilde delegares begäran, eller efter kallelse af Konungens Befallningshafvande, som i detta hänseende fortfarande synes böra ega initiativrätten. För att vara gällande borde dessa öfverenskommelser dock alltid fastställas af Konungens Befallningshafvande, som dervid egde att tillse, det den ingångna öfverenskommelsen ej stode i strid med Fiskeristadgans eller andra i berörda hänseende lemnade allmänna föreskrifter.

På dessa skäl får Utskottet värdsamt hemställa,

det Riksdagen ville besluta, att uti underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta tillse, huruvida icke de för fiskets skydd och bestånd i allmänhet erforderliga bestämmelser må kunna i den allmänna Fiskeristadgan meddelas, särskildt, om så behöfves, för olika fisken, län eller större delar af riket; samt att, sedan omförmälda bestämmelser blif-

vit i Fiskeristadgan intagna, påbud derstädes jemväl må införas derom, att vederbörande fiskevattenegare vid de särskilda vattendragen ega sinsemellan öfverenskomma om hvad som derförutom vid hvarje särskildt vattendrag bör för fiskets ordnande och upphjelpande företagas, hvilka öfverenskommelser det bör åligga Konungens Befallningshafvande att, på sätt nu finnes stadgadt, vederbörligen fastställa eller, vid vägrad fastställelse meddela skälen därför i Utslag, hvar öfver klagan må föras i för hushållningsmål bestämd ordning.

Stockholm den 16 Mars 1869.

Å Utskottets vägnar:

GUST. E. WIDELL.

Reservation.

Af *G. E. Widell*, som yttrade: Då jag icke anser det möjligt att i Fiskeristadgan införa sådana allmänna bestämmelser rörande fisket, att genom dem stadgandet om Konungens Befallningshafvandes skyldighet och rätt att vidtaga nödiga åtgärder för dess ordnande göres öfverflödigt, så måste jag reservera mig mot Utskottets förslag. Då genom Kongl. Kungörelsen af den 8 November 1867 blifvit stadgadt, att fiskerintendentens yttrande skall af Konungens Befallningshafvande infordras, innan stadfästelse-resolution å emellan fiskevattenegare angående fiskets begagnande träffad öfverenskommelse meddelas, eller utslag eljest erfordras; dels ock att fiskerintendenten eger, för ändringsvinnande, föra talan emot en dylik resolution eller utslag; — så hafva samtliga Konungens Befallningshafvande, enligt hvad erfarenheten numera visat,

i intendenten en vetenskapligt bildad, sakkunnig rådgifvare, som kan för hvarje särskildt fiskevatten, efter tagen kännedom deraf, föreslå och påyrka lämpliga åtgärder för fiskets skydd och förkofran, hvilka åtgärder för olika trakter af riket måste blifva olika. Denna auktoritet bör sålunda kunna förekomma misstag och bibehålla enhet och följdriktighet vid tillämpningen af vissa ledande grundsatser, till gagn för fiskerinäringen och dess ofta mindre omtänksamma idkare.

I denna reservation instämde Herr *J. F. Kjellson*.
